

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Summi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Urbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

§. Vnic. Vtrùm electio Summi Pontificis facta per simoniam valida sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

sequentibus; & multi alij in oppositum sentiant, existimantes Papam Hæreticum, vel Hæreticorum fautorem, defensorem, vel receptatorem, Pontificatu priuari posse.

15 Sexta conditio est, vt simoniam in electione non commiserit, nam qui simoniam in electione ad Papatum commisit, non solum tunc inualidè eligitur, verum etiam inhabilis efficitur qui in futurum eligatur, ex Iulio II. in Bulla, quæ incipit, *cùm tam diuino*; verum vt ista conditio clariùs intelligatur, sit

---

§. VNICVS.

Vtrum electio Summi Pontificis facta per simoniam, valida sit.

S V M M A R I V M.

- 1 Electio Summi Pontificis facta per simoniam, inualida est.
- 2 Electio Papæ an inualida sit, dum Cardinalis gratiam suam, vel operam promittit alteri, vt se in Papam eligat.
- 3 Electio precibus facta, valida est.
- 4 Electio valida est, dum eligendus aliquid alteri tradit, vt eum ab iniusta impugnatione renocet.

5 Electio

92 *De Electione legitima*

- 5 *Electio valida est, dum Cardinalis in Papam eligendus, promittit se facturum aliquid in utilitatem totius Ecclesie.*
- 6 *Electio valida est, dum eligendus promittit se facturum aliquid in gratiam Conclauistarum, seu aliorum qui ad electionem non concurrunt.*
- 7 *Simonia mentalis non vitiat electionem.*
- 8 *Simonia vt electionem vitiet, debet influere in electionem.*
- 9 *Electio an valida sit, dum facta fuit, non solum ab eo cum quo simonia commissa fuerat, verum etiam ab aliis conferentibus suffragia sufficientia ad electionem.*
- 10 *Simonia electionem non vitiat, nisi consentiente, vel saltem conscio ipsomet electo.*
- 11 *Electus in Papam quomodo se gerere debeat dum animaduertit in sua electione simoniam factam fuisse.*
- 12 *Simonia non irritat electionem nisi commissa fuerit ab ipso electo, vel ab aliquo ex Electoribus.*
- 13 *Simonia non vitiat electionem, dum tradita fuit res leuis, & non magni momenti.*
- 14 *Simonia vitiat electionem, etiamsi notoria non sit.*
- 15 *Simonia notoria quandonam dicatur.*

16 *Suffra*

- 16 *Suffragia an aperienda sint, dum alicui Cardinali simoniae crimen circa electionem opponitur.*
- 17 *Cardinalis an incurrat pœnas constitutionis Iulianæ, si commissa simonia, ut in Papam eligeretur, nominatus quidem fuit, sed non electus defectu nonnullorum suffragiorum.*
- 18 *Electio Papæ irrita non est ob aliqua crimina, excepta hæresi, & simonia in electione.*
- 19 *Eligendus in Papam an debeat ex numero Cardinalium esse.*

VNICA PROPOSITIO.

1 **E**lectio Summi Pontificis facta per simoniam irrita est, & inualida quia expressè irritatur à Iulio II. in *Bulla*, quæ incipit, *cum tam diuino*, ubi irritatur electio simoniacè facta, dando, promittendo, recipiendo pecunias, bona cuiuscunque generis, officia, beneficia, &c. per se, vel per alium, & tam pro se, quàm pro alio, ut patebit ex dicendis *disp. 2. quæst. 6.* ubi constitutionem Iulij II. expressè explicabo.

Hinc sequitur primò electionem factam pecunia, muneribus, promissione officij, vel beneficij, & similium inualidum esse, quia ista electio simoniaca est, ita Albanus *quæst. 25.* & alij communiter.

2 Secun

2 Secundò sequitur probabiliùs dici posse, inualidam esse electionem dum Cardinalis amicitiam suam, gratiam perpetuam, vel operam, non quidem ex vrbanitate, sed ex obligatione ciuili pollicetur, si votum traderit sibi, vel alteri, quem in Papam eligi cupit, hæc enim electio simoniaca est, cùm fiat præuia promissione alicuius boni, vel obligationis pretio æstimabilis: contrarium valde probabiliter docent *Gambara in expositione huius Bullæ, num. 133.* *Sopranus in manuscriptis de electione Papæ, lib. 4. cap. 2. quest. 15.* & alij asserentes simonia præfata non vitari electionem, quia illo nomine *bona cuiuscunque generis*, inquit ipsi, intelligitur id quod possidetur, & quod potest fieri accipientis; & nomine obligationis intelligitur obligatio ad præfata bona, quæ videlicet possidentur, & cùm versemur in materia poenali, non est facienda extensio, sed restrictio.

3 Tertiò sequitur, electionem precibus, suasionibus, & hortationibus factam, irritam non esse, quia hæc simoniacam electionem non efficiunt, alioquin precibus impetrans beneficium à Papa vel ab alio, simoniam committeret, & obtinens aliquid à Deo præuia oratione, labem simoniæ incurreret.

Dices simonia committitur non solum
munere

munere à manu, & ab obsequio, verum etiam à lingua: preces autem sunt munus à lingua. Respondeo, negando preces esse munus à lingua; cùm is cui preces funduntur nihil ob id recipiat, vel recepturus sit, sicut accipit is, cui laus, vel linguæ officium apud alium promittitur; preces igitur præcisè sumptæ simoniæ crimen non pariunt, nisi fortè precibus adiungantur pollicitationes, seu promissiones pecuniæ, vel alterius boni temporalis, iuxta dicta *illatione precedenti, & in tractatu de simonia.*

4 Quartò sequitur electionem validam esse, dum Cardinalis permittit, vel tradit aliquid non ad impetrandum suffragium, sed eo solum fine, vt ab impugnatione retrahat eum, qui ipsius electionem iniuste impedit, vel impugnat. Ratio est, quia electio non est simoniaca, cùm nihil tradatur ad obtinendam electionem, sed ad redimendam iniustam vexationem; quilibet enim ius suum tueri potest, ita communiter Doctores in genere loquentes; quamobrem si eligendus, Principi suam electionem iniuste oppugnanti, dicat se futurum illius amicum, seu patrem, & iudicem, omnibus fidelibus equum, & propitium, simoniam non committit; secùs dicendum est, si tradat aliquid ad impediendum iustam impugnationem, & oppositionem, vel ad auertendam

dam iniustam impugnationem, & simul etiam ad impetrandum suffragium, hæc enim electio simoniaca est, cùm pretio impetretur; quamobrem si quis Principi, vel Cardinali sibi infenso dicat, se, cùm in Papam electus fuerit, talia & talia in ipsius gratiam præstiturum simoniam committit, quia promissionibus non solum auertit iniustam vexationem, verum etiam vota, & suffragia aucupatur, id tamen intelligi ab aliquo posset iuxta dicta *num. 2.* vide quæ in simili tradidi in *meo tractatu de simonia.*

5 Quintò electionem validam esse, dum Cardinalis eligendus in Papam, promittit aliis Cardinalibus se facturum aliquid in utilitatem totius Ecclesiæ, seu id, ad quod Papa tenetur ex officio, hæc enim electio simoniaca non est, cùm solum exigatur id, quod officio, seu dignitati, ad quam eligitur adnexum est, seu quod utilitatem respicit totius Ecclesiæ, cui Papa maximè consulere debet, alioquin etiam simonia committeretur, dum is cui Canonicatus confertur, iurat se præstiturum ea, quæ ad suum pertinent officium, ita communiter Doctores in genere loquentes, in specie verò Andr. Barbat. *tom. 1. cons. 1. Sopranus lib. 4. cap. 2. loco citato quest. 21. casu 1.* & Gambarà in *expositione Bullæ Iulij I I. n. 130. & sequentibus.*

6 Sextò

6 Sextò validam esse electionem, dum Cardinalis promittit se aliquid in gratiam Conclauistarum, aut aliorum facturum, si ad Papatum assumptus fuerit; nam ista electio non dicitur facta per simoniam, cum promissio facta non fuerit in gratiam eligentium, nec sit causa electionis, vt constabit ex infrà dicendis *limitatione 2.*

Septimò inuvalidam esse electionem, dum Cardinales inter se conueniunt, vt qui in Papam electus fuerit sua beneficia, & officia, aut alia tunc temporis vacantia conferat iis, qui suæ electioni cooperati fuerint; nam huiusmodi electio simoniaca est, vtpote facta præuia conuentione, seu promissione beneficiorum, aut aliorum bonorum. Nonnulli tamen Doctores oppositum sentiunt, innixi ratione, quam in proximè sequenti obiectione afferam.

Obiicies, illa conuentio non habet rationem pactiois, seu quasi contractus, sed quasi legis; ergo electio vi illius facta, simoniaca non est. Respondeo illam conuentionem vim legis habere non posse, tum quia Cardinales nequeunt huiusmodi leges condere Sede vacante, *cap. vbi periculum, de electione;* tum quia, si vim legis haberet, non afficeret electum in Papam, cum Papa nullum in terris

G

superio

superiorem habeat, Papa enim assentione Papatus, à legum humanarum iugo eximitur; ergo illa conuentio vim, & naturam conuentionis retinet, aut saltem suspitione labis simoniacæ non caret, obseruant tamen Sopranus *loco citato quest. 21. casu 2.* & alij, conuentionem qua Cardinales conueniunt, vt qui in Papam electus fuerit, inter Cardinales præsentēs sua beneficia, & officia distribuatur, simoniacam quidem esse, si ob id aliquis Cardinalium moueatur ad eligendum ditio- rem, vt plura beneficia vacent, & plus sibi obueniat, nihilominus hanc electionem irritam non esse, quia huiusmodi simonia non est notoria, cum non constet an aliquis hoc fine ditio- rem elegerit, sicut neque constat, vtrum ditior ex Cardinalibus eam conuentionem fecerit, eo affectu, vt ipse præ cæteris eligeretur. Verum quid ego hac in re sentiam, constabit ex dicendis *num. 14.*

7 Limitantur, & intelliguntur, quæ diximus in præfata propositione. Primo, modò simonia non fit tantummodo intentionalis, seu mentalis; nam actus merè internus sub legem humanam non cadit, vt docui *de legibus*, sufficit tamen simonia realis ex parte dignitatis re ipsa obtentæ per simoniam, etiam si res promissa nondum tradita sit; nam Pontifex abso-
lutè

lutè irritat electionem simoniacè factam, dando, vel promittendo: quid autem sit simonia mentalis, realis, & conuentionalis, patet ex dictis *de simonia*, & communiter traditur à Doctoribus.

8 Limitatur secundò, modò simonia influxerit in electionem; quamobrem si Cardinalis alium pretio corrumpit, vt se ipsum eligeret, sed corruptus mutata voluntate alium elegit, electio valida est. Ratio est, tum quia pœna ob aliquod delictum imposita non incurritur effectu non secuto, in hoc autem casu effectus secutus non est, cùm facta non fuerit electio, cuius intuitu simonia commissa fuerat; tum quia Iulius II. in sua constitutione irritat electionem factam per simoniam; ista autem electio non fuit facta per simoniam, cùm simonia non fuerit illius causa, & in illam non influxerit, quamuis dici possit facta cum simonia concomitante, & electus simoniæ reus sit, vt bene Sopranus *loco citato quest. 16.* & alij. Ex quo patet à fortiori electionem validam esse, si postea is, qui simoniam commiserat, vt eligeretur, eligatur solum ab iis, qui simoniam non commiserant, hæc enim electio non dicitur facta per simoniam.

Obiicies contra istam limitationem, etiam si

G 2 admit

admittamus præfatam electionem non esse inualidam, eo quod simonia illius causa non fuerit, nihilominus inualida videtur defectu Cardinalis, qui simoniam commiserat, hic enim priuatus ipso facto remanet Cardinalatu, vt dicitur *in Bulla Iulij I I.* Electio autem Papæ facta ab iis, qui non sunt Cardinales, irrita est, *cap. in nomine Domini 23. distinct.* & *cap. licet de elect.*

Responderi posset, primò Cardinalem simoniacum adhuc Cardinalem esse, cùm non teneatur se Cardinalatu abdicare ante sententiam criminis declaratoriam, si sequamur sententiam asserentium neminem teneri pœnam, quæ actionem hominis ad sui executionem requirit, subire ante sententiam saltem criminis declaratoriam, de qua re sufficienter egi *in tractatu de legibus.*

Respondeo secundò cum Soprano *loco citato quest. 17.* & aliis, Cardinalem priuari Cardinalatu ob simoniam commissam simoniacè eligendo, hunc autem simoniacè non elegisse, vt suppono, cùm simonia non fuerit causa efficiens electionis, sed solùm concomitans, & per accidens, consequenter electio ex neutro capite inualida est, vide quæ suprà tradidi *quest. 1. obiect. 1. num. 8.*

9 Rogabis vtrum electio valida sit, quoties
quis

quis electus fuit, non solum ab eo, quem pretio corruperat, verum etiam ab aliis simoniae labe non infectis, quorum vota sufficiunt ad electionem, etiam exceptis votis, & suffragiis simoniacorum.

Respondent aliqui Doctores electionem inualidam esse. Ratio est, tum quia ista electio dicitur facta per simoniam, cum simoniacus ad illam suo voto cooperatus sit, sicut cooperati sunt cæteri simoniaci simoniacæ labis expertes; tum quia Iulius II. in sua Bulla, statuit, vt electus per simoniam Apostaticus sit, etiam si vota omnium habeat nemine discrepante, ita Sopranus *quest. 18.* Contrarium improbabile mihi non videtur, vt constabit ex dicendis *quest. 5. punct. 1. num. 9.*

10 Tertiò limitatur, modò simonia commissa sit, consentiente, vel saltem conscio ipsomet electo, & non contradicente. Ratio est, tum quia grauis pœna Ecclesiastica graue delictum supponit, nullum enim est peccatum nisi voluntarium, non potest autem esse voluntarium sine præuia cognitione, tum quia Iulius eam irritat electionem, ob quam electus accusari potest, tanquam de indubitata hæresi, is autem qui non consentit in simoniam, aut qui eam ignorabat, accusari non potest tanquam de indubitata hæresi, ita P. Andreas

Gambara in expositione Bullæ Iulij II. n. 137. & Sopranus lib. 4. cap. 1. quæst. 4. Immò addit Sopranus quæst. 8. non posse legem ferri qua irriteretur electio Papæ simoniacè facta, in scio ipso electo. Ratio est, tum quia innocens puniri non potest ob alterius delictum, pœna enim sub ratione pœnæ imponitur, vt delictum puniatur, & delinquens corrigatur, consequenter infligi debet illi, in quo est delictum, alioquin non corrigeret delinquentem, sicuti lignum distortum, & curuum non efficitur rectum directione, & correctione erga aliud lignum adhibita; tum quia Iure Ciuili cauetur, ne pœna imponatur ei, qui culpam non commisit, *l. sancimus, C. de pœnis*, idemque decernitur Iure Canonico, *cap. crimen. 1. quæst. 4. cap. si habes 24. quæst. 3.* & in Scriptura *Ezechielis 18.* dicitur, *anima quæ peccauerit ipsa morietur, & filius non portabit iniquitatem patris.* Verum quid ego sentiam in hac vltima additione, seu ampliacione Soprani, constat ex dictis in tract. de legibus disp. 2. quæst. 7. punct. 3. cum S. Thoma, Vazquez, Valentia, & aliis, & ex dictis de simonia, vbi contrarium sustinui, & probaui.

Obiicies Iulius II. in præcitata Bulla irritat electionem Papæ factam per simoniam ab ipso electo commissam, vel ab aliquo ex Electoribus;

ctoribus; cum autem Electores possint simoniam committere, inscio, & non consentiente Papa electo, sequitur electionem simoniacam, irritam esse, etiamsi electus non consenserit, vel inscius fuerit, alioquin Iulius II. frustra locutus fuisset, sub illa forma disiunctiua, ab electo, vel ab aliquo ex Electoribus.

Respondeo Iulium II. irritare electionem simoniacè factam, videlicet consentiente, vel conscio electo, hæc enim limitatio, seu tacita interpretatio non est voluntaria, & conficta, sed quasi necessaria, vt patet ex rationibus in hæc tertia limitatione allatis. Neque hinc sequitur illam formam disiunctiuam frustra adiectam fuisse; nam addita fuit ad irritandam electionem simoniacè factam ab electo, aut ab alio, conscio ipso electo, licet ipse non mandauerit, nec consenserit, vt benè Sopranus *lib. 4. cap. 1. quest. 4. vers. Dico 3.*

II Rogabis quomodo gerere se debeat electus qui animaduertit simoniam ab aliquo commissam fuisse. Respondeo iuxta dicta in simili *de simonia* teneri reclamare, & talem electionem respuere detegendo simoniæ crimen, simulque curare, vt electio iterum instruatur, ita Sopranus *in manuscriptis de electione Pontificis, lib. 4. cap. 1. quest. 4. sub finem, & alij cõmuniter quos in simili retuli de simonia.*

12 Limitatur quartò , modò simonia committatur ab ipso electo , vel ab aliquo ex Electoribus, sic enim expressè habetur *in practicata Bulla*. Ex quo sequitur primò electionem non vitiari, quoties simonia ab aliis committitur inscio electo, vel Electoribus: quamobrem si Princeps, aut alius pecuniam tradat consanguineo alicuius Cardinalis, aut alteri qui gratia apud ipsum valet, vt Cardinalem inducat ad certum aliquem eligendum, electio irrita non est, quia simonia commissa non fuit ab electo, aut Electoribus, vt suppono: Secundò sequitur irritam esse electionem, quoties Princeps aut alius tradit aliquid Cardinali, vt certum aliquem eligat.

13 Limitatur quintò à Gambarà *in expositione Bullæ Iulij I I. num. 122.* à Soprano *lib. 4. cap. 2. quæst. 12.* & ab aliis à me relatis *in tract. de simonia*, nisi pecunia quæ traditur sit levis summæ, seu modici, & non magni momenti. Ratio est, tum quia sicut paruitas materiæ excusat à mortali, ita etiam à pœna graui, quæ ob grauem culpam inducta fuit; tum quia Iulius I I. *in dicta Bulla*, dicit pecunias, non pecuniam; id modicum censendum videtur, quòd iudicio prudentis viri non est sufficiens, ad flectendum, seu corrupendum animum. Alij verò probabilius arbitrantur electionem
vitiari,

vitiari, quoties res, seu pecunia etiam non magni momenti, causa fuit talis electionis. Ratio est, tum quia huiusmodi electio simoniaca est, & mortaliter peccaminosa; tum quia Pontifex irritat electionem factam simoniacè, tradendo, vel recipiendo bona cuiuscunque generis, ita in simili sentire videntur. *Nauarr. consil. 52. de simonia, & Suarez de simonia lib. 4. cap. 55. num. 17. & cap. 56. num. 6.* asserentes excommunicationem ob simoniam, in ordine, vel in beneficio impositam, incurri dum ordine, vel beneficio iam collato ex præuio pacto, soluitur pars, licet minima pretij conuenti; sententia tamen *Gambaræ, & aliorum* probabilis est; vide quæ tradidi *de simonia quest. 3. num. 13.*

14 Limitatur sextò ab aliquibus, modò simonia notoria sit. Ratio est, tum quia hoc pacto vitantur multæ fraudes, & incommoda, quæ in Ecclesia suboriri possent, irritata electione ob quamlibet simoniam, quilibet enim Electorum confingere posset, se labem simoniæ in talis Papæ electione commisisse, aut saltem (quia allegans propriam turpitudinem facilè repellitur) inducere posset alium, qui de huiusmodi crimine accusaret; sicque probata falsis testibus simonia, Papã excluderet; tum quia illa simonia electionem irritat, cuius

G s   exce

exceptio opponi potest, exceptio autem simoniae opponi non potest, nisi simonia sit notoria, ut patet ex *Bulla Iulij II.* Summus enim Pontifex ibi loquitur de simonia quæ possit contra sic electum opponi, sicut de vera, & indubitata hæresi: hæresis autem, seu crimen, tunc verum & indubitatum videtur, quando est notorium; præterea post factam oppositionem de simonia, recedendum est ab electo, non expectata vlla sententia, sicut receditur ab hæretico in Papam electo, cum autem ab Hæretico in Papam electo recedendum non sit, nisi hæresis notoria sit, *cap. i. dist. 23.* & ibi glossa sequitur; neque recedendum ab electo simoniacè, nisi simonia notoria sit, ita P. Andreas Gambarà in *extravagantiis Iulij I I. n. 33.* Tuschus *tom. 2. littera E. concl. 57.* Cardinalis Iacobatius de *Concilio lib. 4. art. 4. num. 84.* Sopranus *loco citato quest. 5. & 7.* & alij apud Iacobatium *loco citato.*

Addit autem Sopranus *quest. 6.* simoniam tunc notoriam esse quando de ea per instrumentum publicum constat.

15 Ego verò dico primò, simoniam notoriam esse, quoties in præsentia multorum perpetrata fuit, & nulla rationabili tergiuersatione celari potest, ut in simili alibi docui, de *percussione Clerici*, aut quoties simoniacè electus,
simoniae

simoniae crimen in iudicio confessus fuit, a quo-
quoties de tali crimine fama publica ex indi-
ciis sufficientibus orta est.

Dico secundò, probabilius mihi videri ele-
ctionem simoniacam in foro conscientiae irri-
tam esse, etiamsi notoria non sit. Ratio est,
tum quia Iulius II. absolutè irritat electio-
nem simoniacam, modò simonia perpetrata
fuerit ab electo, vel ab eligentibus, & frustra
ab aliquibus Doctoribus additur, huiusmodi
electionem debere esse notoriam, Pontifex
enim istam conditionem non addit, alioquin
cuique liberum esset, clausulas legibus adde-
re, & limitationes contra expressam legistato-
ris mentem confingere; tum quia sicut om-
nes excommunicati vitandi erant ante extra-
uagantem *Ad evitanda*; post illam verò vitan-
di sunt tantummodo excommunicati denun-
ciati, & notorij, ita omnis simoniaca electio
Pontificis irrita est, nisi aliter decernatur.

Ad rationes in contrarium. Respondeo,
illas solum procedere pro foro externo, seu
ad probandam, vel admittendam exceptio-
nem de simonia, dum Papa nondum receptus
fuit, vt tradit Iacobatius *lib. 4. art. 4. num. 44.*
70. & sequentibus.

Ex quo sequitur primò, duos, vel tres qui
inter se simoniacè paciscuntur de electione,

Excommunicati

non

non solum affici excommunicatione, & aliis pœnis, vt concedunt etiam Gambarà, & Soprano *locis citatis*, verum etiam electionem irritam efficere, vt probatum est, licèt præfati Doctores electionem validam esse arbitrentur.

Secundò irritam esse electionem, quoties Cardinalis qui Papatum affectabat dedit alteri Cardinali prædium, hoc solum fine, vt ei votum in electione conferret. Ratio est, quia ista actio est verè simoniaca ex parte dantis, consequenter electionem vitiat. Oppositum sustinetur ab aliquibus Doctoribus, quia licèt hæc datio simoniaca sit ex parte dantis, nihilominus non est notoria, & manifesta, etiamsi fortè omnes præsumpserint simoniæ labem in huiusmodi donatione subesse; dixi ad hunc solum finem, quia si tradat animo conciliandæ sibi beneuolentiæ, vt postea, ea mediante, suffragium illius obtineat, electio non subuertitur, quia hæc non est propriè simonia, vt suo loco docui.

Obiicies primò, si electio simoniaca, licèt occulta, irrita esset, sequeretur acta Pontificis hoc pacto electi irrita esse, consequenter plurima absurda, & incommoda in Ecclesia sequerentur. Respondeo negando sequelam, vt alibi probaui, ex *l. Barbarius, ff. de officio Prætoris*,
Ecclesia

Ecclesia enim in tali euentu supplet id, quod supplere potest.

Obiicies secundò, Summus Pontifex non ligatur legibus humanis quoad vim coactiuam; ergo illius electio irritari non potest. Respondeo Papam non ligari legibus humanis, electionem tamen legibus humanis subiaci, Ecclesia enim formam electionis præscribit, qua non seruata, non tenet electio; consequenter electus forma non seruata, non est Papa, cùm Papa constituatur per legitimam electionem, vt bene Azor. 2. part. lib. 4. cap. 5. quæst. 7. vers. Et certè, & alij Doctores communiter de hac re agentes.

16 Quæres primò, vtrum suffragia publicari possint, dum alicui Cardinali simoniæ crimen circa electionem opponitur. Respondeo affirmatiuè dum crimen aliter purgari non potest. Ratio est, tum quia Iulius I I. statuit semper posse opponi contra simoniacè electum, cùm autem ista oppositio aliquando nequeat alia ratione purgari, quàm publicatione suffragij, sequitur suffragium tunc temporis publicandum esse, tum quia Gregorius XV. in sua Bulla de electione Pontificis, decreuit suffragium electi aperiri, quando suboritur casus, vt sciri debeat, an aliquis sibi suum suffragium contulerit, ergo à simili, &c. ita

Sopra

Sopranus *lib. 4. cap. 29. quest. 18. & 19.*

17 Quæres secundò , vtrum pœnæ istius constitutionis Iulianæ incurrantur ab eo qui simoniam commisit, vt in Papam eligeretur, qui postea nominatus quidem fuit, sed non fuit electus, eo quod nonnulla suffragia ad congruam electionem ei defuerint. Respondeo primò , pœnas istius constitutionis non incurri, licèt aliæ pœnæ iure communi contra simoniacos editæ contrahantur. Ratio est, quia Iulius II. has pœnas non imposuit ob nominationem simoniacam, seu ob electionem incompletam, sed ob completam; nam loquitur de illa electione, ob quam electus sublato defectu simoniæ, ius ad Papatum haberet, & posset esse verus Papa, ita Sopranus *loco citato, quest. 20. vers. Sed tamen dicendum.*

18 Quæres tertio, vtrum sicut electio Papæ infecti labe hæresis, vel simoniæ, irrita est, ita etiam irrita sit, si Papa notoriè criminofus eligatur. Respondeo negatiuè, ratio est, tum quia nullo iure constat huiusmodi electionem irritari; tum quia contra Papam aliàs legitimè electum, non potest aliud vitium, præter simoniam, & hæresim opponi, *cap. licet de electione*; ergo electio irrita non est, ob alia crimina, etiamsi grauiter peccent ij, qui criminofum scientes eligunt. Abb. *in cap. licet, de elect.*

elect. Azor. 2. p. lib. 4. cap. 5. quæst. 7. vers. Rogabis;
Iacobatius *de Concilio* lib. 4. art. 9. num. 3. Gam-
bara *in extrauag. Iulij* II. n. 164. Sopran. lib. 4.
cap. 5. *ad finem*, & alij communiter, idem sen-
tientes de eligente indignum ad alias digni-
tates & officia, vide *supradicta quæst. 1. puncto 3.*
num. 3. & seqq.

19 Quæres quartò, vtrum Papa eligi de-
beat, ex ipso Collegio, & numero Cardina-
lium. Respondeo eligendum esse ex numero
Cardinalium, si habilis, & idoneus inter ipsos
reperiatur *cap. in nomine distinct. 23.* verum si
eligatur aliquis extra Collegium, etiam dum
aliquis ex Collegio Cardinalium habilis re-
peritur, electio tenet. Ratio est, quia *in cap. li-*
cet, de electione, simpliciter decernitur, vt ele-
ctus à duabus Cardinalium partibus recipia-
tur, nec alibi oppositum cauetur in hoc casu,
ita Sotus *lib. 4. de iust. quæst. 6. art. 2. ad 5.* Azor.
2. part. lib. 4. cap. 5. quæst. 6. Cardinalis Tuschus
tom. 3. littera E. conclus. 5. 7. num. 24.

Gondislaus *de orig. & potest. Cardina-*
lium quæst. 5. num. 31. Iacob. *de*

Concil. lib. 1. fol. 44. Manfr.

de Cardin. decis. 265.

vide infra dicen-

da *disput. 2.*

quæst. 2.

Q V Æ